

Kıbrıs'ın Kuzeyinde Yaşayan Gençlere Yönelik Çaresizlik Araştırması

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Sivil Büyü Programının desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğinin sorumluluğu yalnızca Dilek Öncül Kodan'a aittir ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Sivil B y  Programının desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğinin sorumluluğu yalnızca Dilek  nc l Kodan'a aittir ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtma zorunda değildir.

İçindekiler

Önsöz.....	4
Giriş ve Amaç.	5
1.1 Anket Bilgileri ve Metodoloji.	5
1.2 Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi.	6
2.Odak Grup Görüşmesi.	8
3.Sonuç ve Önerileri.	9
EK 1: Anket Soruları.	13

Önsöz

Bu rapor, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Sivil Büyü Programı'nın desteğiyle hazırlanmış olan "Çaresiz miyiz?" çalışması kapsamında yapılan nitel ve nicel araştırma sonucu hazırlanmıştır. Araştırma, 05 Kasım-10 Aralık 2022 tarihleri arasında gerçekleşmiş, 18-30 yaş arası Kıbrıs'ın kuzeyinde ikamet eden gençlere yönelik iki aşamalı olarak yürütülmüş, araştırmanın ilk ayağı olan anket çalışması Kıbrıs'ın kuzeyi genelinde yapılmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında anket sonuçlarının değerlendirildiği odak grup görüşmesi gerçekleşmiştir. Bu araştırma, Kıbrıs'ın kuzeyinde ikamet eden gençlerin mevcut ruh hali, ekonomik, sosyal ve siyasi koşulları, sisteme ve 'devlete' olan güveni ve özellikle başka bir ülkeye göç etme yönelimlerini ölçmeye ve değerlendirmeye yönelik önemli bir çalışma olup, sonuçları analiz etme ve buna dayalı hareket planları oluşturulması adına önemli içerikler sunmaktadır. Ancak, araştırma gerek örneklem sayısı gerekse de odak grubu görüşme sayısı ve katılımcı sayısı olarak gelişime açıktır. İleriye dönük yapılacak olan çalışmalar hem bu araştırmanın sonuçlarını teyit edecek hem de daha derinlemesine bulgular elde edilmesinde yardımcı olacaktır.

Giriş ve Amaç

Bu araştırmanın amacı Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan 18-30 yaş grubu içerisinde bulunan ve 'genç' olarak nitelendirilen kişilerin mevcut ve ileriye yönelik yaşam şartlarını ve görüşlerini tespit edebilmektir. Bununla beraber, son yıllarda yaşanan ekonomik, siyasi ve sosyal sorunlar dikkate alınarak ilgili yaş grubunun kaygı, çaresizlik ve özellikle olası göç yönelimini ölçmek ve değerlendirmek hedeflenmiştir.

Bu bağlamda öncelikle anket bilgileri, metodolojisi ve sonuçları paylaşılmak üzere, anket sonuçları değerlendirilecektir. Odak grup görüşme sonuçları sonrası ise genel sonuç, değerlendirmeler ve Statica ekibi tarafından ortaya konacak uzman görüşleri işbu raporda yer alacaktır. Son olarak, Ek 1 olarak belirtilen kısımda ise katılımcılara yönelik sorulan anket soruları yer almaktadır.

1.1 Anket Katılımcı Bilgileri ve Metodoloji

Anketler CAPI (Computer Assisted Personal Interview) sistemi kullanılarak yüz yüze yapılmıştır. Çalışma kapsamında 05-16 Kasım 2022 tarihleri arasında toplamda 302 örneklem toplanmıştır. Kıbrıs'ın kuzeyinde altı bölgenin nüfus sayısı dikkate alınarak alınan örneklem sonucunda Lefkoşa'da 90, Mağusa'da 75, Girne'de 66, İskele'de/ Trikomo 34, Güzelyurt'ta/Morphou 23 ve Lefke'de/Lefka 12 kişi ile anket yapılmıştır. Katılımcılar demografik bilgiler kapsamında ikamet ettikleri bölge, cinsiyet, eğitim seviyesi, çalışma durumu ve mesleğe göre sınıflandırılmıştır. Yetişkin olarak ilk yılları içeren ve ağırlıklı öğrenci olduğu tahmin edilen 18-24 yaş grubu ile alınan eğitim sonrası iş hayatına atılan ve ilk birkaç yıllık deneyim yaşayan yaş grubu olan 25-30 yaş grubu arasında sınıflandırma yapılmıştır. Anketin ilk aşamasında katılımcılara yönelik demografik bilgiler alınmış, ikinci aşamasında ise kaygı, korkular ve çaresizlik teması altında hazırlanan ifadelere beş puan (1 en düşük 5 en yüksek puan) üzerinden cevap vermeleri istenmiştir. Aaron Beck (1975) tarafından ortaya atılan ve farklı araştırmacılar tarafından da kullanılan Çaresizlik Ölçeği'nden (The Hopelessness Scale) esinlenerek hazırlanan Gelecek Kaygısı Ölçeği soruları anket sorularının önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Anket sorularında ayrıca, katılımcıların göç etmeye yönelik eğilimleri ve olası göç eğiliminin öne çıkan sebepleri sorulmuştur.

Katılımcıların demografik bilgileri ile ilgili; katılımcıların %57.60'ı erkek, %41.70'i ise kadın olup, bir katılımcı transseksüel, bir katılımcı ise iki cinsiyet dışında tanımlama yapmıştır. Eğitim seviyesi olarak katılımcıların %74.50'si üniversite. %11.60'ı lise, %8.30'u yüksek lisans ve üstü, %2.30'u meslek lisesi, %2.30'u orta okul, %1'i ise ilkokul mezunu veya seviyesindedir. Katılımcıların %34.40'ı öğrenci olup, %27.80'i çalışmakta, %19.90'ı hem öğrenci olup hem çalışmakta, %15.90'ı çalışmamakta, %2'si ise işsiz olup iş aramaktadır. Katılımcıların sadece %21.90'ının yurtdışı deneyimi yaşadığı, yurtdışı deneyimi yaşayan katılımcıların önemli bir çoğunluğunun eğitim, daha sonra aile ve iş nedeniyle yurt dışında yaşadığı tespit edilmiştir. Katılımcıların %83.6'sı İngilizce bildiğini, %23.6'sı ise İngilizce dışında yabancı bir dil bildiğini belirtmiştir.

1.2 Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Katılımcıların ileriye yönelik korkularını ölçmek üzerine sorulan sorularda sıra ile “Yaşadığım sorunların uzun süre devam edecek olma ihtimalinden korkuyorum”, “Gelecekte başarısız olmaktan korkuyorum” ve “Hayatımda işlerin kötüye doğru gitmesinden korkuyorum” puanlaması yapmaları istenmiştir. Katılımcıların %44'ü gelecekte başarısız olmaktan korktuğunu belirtirken, %45.70'i işlerin daha kötüye gideceği yönünde korkuları olduğunu, %42,10'u ise gelecekteki zorlukların üstesinden gelememe korkuları olduğu yönünde cevap vermiştir. Söz konusu oranlar, katılımcıların yarıya yakın bir kısmının geleceğe yönelik önemli oranda korkuları olduğunu açık bir şekilde göstermektedir.

Devam eden sorularda katılımcıların %42,10'u gelecekte zorlukların üstesinden gelememekten korktuğuna yönelik cevap verirken, %46.80'i her şey yolunda giderken bile bir aksilik yaşama ihtimalinden korktuğunu, %55.10'u işler iyi gittiğinde bile kötü birşey olacak düşüncesine kapıldığını %49.40'ı ise geleceğin ne getireceğinden korktuklarını belirtmişlerdir. Söz konusu sonuçlarda, katılımcıların yarıya yakın bir kısmının ileriye yönelik korkular taşıdıkları, iyi giden süreçlerde bile kötü gelişmeler yaşama endişeleri taşıdıkları görülebilmektedir. Benzer temada devam eden sorularda, katılımcıların %41.10'u ailelerine maddi olarak iyi koşullar sunamama kaygısı yaşadıklarını belirtirken, %46.10'u planlarının

yarım kalma düşüncesinin kendilerini mahvettiğini, %45'i geleceğin kendileri için bulanık ve belirsiz göründüğünü, %62.90'ı ekonomik ve politik değişikliklerin geleceklerini tehdit edeceğinden korktuklarını, %36.40'ı gelecekte önemli karar alma düşüncesinden korktuklarını, %55.30'u ise ekonomik şartlar dolayısıyla kendilerini çaresiz hissettiklerini belirtmişlerdir. Yukarıdaki oranlar gençlerin önemli bir kısmının mevcut ekonomik zorlukları fazlası ile önemsedığı ve geleceğe yönelik korku ve endişelerinde bu zorlukların önemli bir yer tuttuğu açıkça görülmektedir.

Katılımcıların göç etme eğilimi ve sebeplerini tespit etmeye istinaden sorulan sorular ile ilgili katılımcılar "Gelecek kaygısı nedeniyle başka bir ülkeye göç etmeyi düşünüyorum" ifadesine yönelik olarak ortalama 3.61 puan vermiştir. Bu bağlamda ilgili soruya 4 ve 5 puan vererek başka bir ülkeye göç etme eğiliminde olan katılımcıların oranı %57.30 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar göç etme düşüncesine göre en önemli etken olarak maddi sorunlar (51.8%) ve Gelecek Kaygısı (38.6%) ve Zorunlu Askerlik (%6,60) olarak belirtmiştir. Katılımcıların %3'ü ise farklı sebepler belirtmiştir. Bu sonuçlara göre katılımcıların önemli bir kısmının yaşamış olduğu maddi sorunlar ile beraber gelecek kaygısı taşıdığını ve bu ana etken ile beraber göç etme eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir. Katılımcıların göç yönelimine ilgili olarak tek uyuğu sahip gençlerin çift uyuıklu gençlere göre göç etmeye daha yatkın olduğu gözlemlenmiştir.

Mevcut maddi kazanç, özel ve kamu sektör algısı ve destek fonları ile ilgili olarak sorulara yönelik katılımcıların %55.70'i aldığı eğitime uygun maddi kazancı olduğunu düşünmezken, %55.30'u kazancının ailelerine bağımlı olmadan yaşamaları için yeterli olmadığına dair cevap vermişlerdir. Ayrıca, katılımcıların %75.50'si özel sektör ile kamu sektörü arasındaki çalışma koşullarının farklı olduğunu düşünürken, katılımcıların sadece %17.30'u kendi işini kurabilmek adına destek fonu/ hibe programlarına kolaylıkla ulaşabildiğini belirtmiştir. Söz konusu oranlar, çalışmakta olan gençlerin önemli bir çoğunluğunun kazancının yeterli olmadığı ve maddi kazanımlarının ailelerine bağımlı olmadan yaşamaya imkan vermediğini göstermektedir. Ayrıca, özel ve kamu sektörü arasındaki çalışma koşullarının farklı olduğuna yönelik genel kanı ve gençlerin, destek fonlarına sınırlı oranda erişimi olması, Kıbrıs'ın kuzeyindeki

ekonomik ve iş imkanlarına yönelik zorlukları göz önüne sermektedir.

2. Odak Grup Görüşmesi

Araştırmanın ikinci ayağı olan odak grup görüşmesi 10 Aralık 2022 tarihinde sekiz kişinin katılımı ile gerçekleşmiştir. Söz konusu görüşme, Statica ekibi moderatörlüğünde "Lefkoşa Gençlik Derneği (LGD), Girne Gençlik Gelişim Merkezi (GIGEM) temsilcileri ile Bağımsız Gençlik Derneği (BAGEP) üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir" Grup görüşmesinde Kasım ayında gerçekleştirilen anket çalışmaları değerlendirilmiş ve anket sonuçları katılımcılar tarafından derinlemesine tartışılmıştır. İlgili görüşmede katılımcılar mevcut ekonomik durumun ve gelecek kaygısının özellikle 18-24 yaş grubu için fazlası ile geçerli olduğunu belirtmiş, anket sonuçlarını destekleyici yorumlarda bulunmuşlardır.

Gençlerin yaşadıkları sorunlara yönelik olarak; katılımcılar son yıllarda etkili olan pandeminin genç nüfusun gerek almış oldukları eğitimin kalitesini gerekse de kaygı ve korkularını tetiklediğini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, son yıllarda Türk Lirasında yaşanan değer kaybının, olası yurtdışı eğitim planlarını olumsuz yönde etkilediklerini belirtmişlerdir. Ancak, katılımcılar, son yıllarda ekonomik şartlarda yaşanan zorluklara rağmen şartların iyileşmesi halinde gençlerin önemli bir kısmının göç eğiliminde azalma olabileceği görüşünü belirtmişlerdir.

Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşanan istikrarsızlık ve mevcut duruma olan memnuniyetsizlik de katılımcıların bir kısmı tarafından toplantıda dile getirilmiştir. Özellikle Kıbrıs Türk toplumundaki siyasi iklimin, gençlerin uzun vadeli plan yapamamaları ve sistemsizlik olarak nitelendirilen şartların gençlerin ileriye dönük düşüncelerinde belirsizliklere yol açtığı konuşulmuştur. Katılımcıların yarıya yakın bir kısmının geleceğe yönelik yaşadıkları korkular, özellikle süreç iyi giderken dahi kötü gelişmelerin olabileceğine yönelik düşünceleri konusunda iki ana sebep ortaya atılmıştır.

Öncelikle, gençlerin önemli bir kısmının kişisel olarak özgüven sorununu yaşadıkları, ikinci olarak sosyal, ekonomik ve siyasi koşullarının gençleri ileriye dönük güvensizliğe ittiği fikirleri ortaya atılmıştır.

Son olarak, erkek katılımcılar zorunlu askerlik ile ilgili farklı görüşler bildirmiş olup, katılımcıların bir kısmı zorunlu askerlik sebebi ile üniversite eğitimi sonrası yurtdışına gitme yönünde planları olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların bu görüşü, anket sonuçlarında da çıkan, zorunlu askerliğin olası göç sebeplerinden birisi olduğu düşüncesini desteklemektedir.

3. Sonuç ve Öneriler

3.1 Sonuç

Anket ve odak grup toplantısı olarak yapılan iki aşamalı araştırma, Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençlerin sorunlarını, önceliklerini ve mevcut ruh hallerini anlamak ve yorumlamak amacı ile yürütülmüştür. Yapılan anket, mevcut durumu ortaya koyarken, yapılan odak grup toplantısı ise mevcut durumun ortaya çıkış sebeplerini ortaya koymuştur.

Raporda yer alan anket sonuçları bize Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençlerin belirsizlik içinde olduğunu ve bu belirsizlik ortamından kaçış fikrinin hızla yayıldığını göstermektedir. Ekonomik ve sosyal koşulların pandemiyle birlikte kötüleşmesi, kimliği fark etmeksizin Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan ciddi sayıda genci alternatif arayışına itmiştir.

Bir diğer önemli nokta ise, bu anketin sadece Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençlere yapılmış olmasıdır. Hali hazırda adayı terketmiş gençlerin dışında kalan gençlerin, adayı terk edecek kadar çaresizlik içerisinde hissetmesi, yakın gelecekte adadan çok daha fazla göç olabileceğini ve giden gençlerin buraya geri dönmek ve burada bir hayat kurmak için bir sebep bulamayacağını bize göstermektedir..

Anket sonuçları bize Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençlerin kritik seviyede çaresiz hissettiğini ve göçe meyilli olduğunu göstermek-

tedir. Bu sonuçların ortaya çıkmasında iki büyük, birçok da yan etken bulunmaktadır. İki büyük etken ekonomik sorunlar ve sosyal yapının kötüye gitmesidir.

Ekonomik Sorunlar

Kıbrıs'ın kuzeyinin ekonomik olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne olan bağlılığı ekonomik sorunların başlıca nedenlerindedir. Türk Lirasının değer kaybetmesi ile alım gücü azalan Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençler kendilerini göçe itilmiş hissetmektedir. Yine ekonomik olarak Türkiye'ye bağımlı bir ekonomi olmanın sonucu olarak, gençler Türkiye siyaseti ve/veya ekonomisinde yaşanan her türlü değişim, sorun veya krizin artçılarını kendi hayatında hissediyorlar.

Özel sektörde sürekli işsiz kalma stresi, mobbing ve maaş ödemelerde yaşanabilecek gecikmelerin yaşanması da ayrıca çaresizliğe ve göçe iten ekonomik sorunların başında gelmektedir. Gençler kendilerini **sahipsiz ve gözden çıkarılmış** hissettikleri bir ortamda hayatlarını sürdürmektedirler.

Özel sektördeki çalışma şartlarından doğan çaresizlik, bir de dışarıdan gelen, öngörülemez boyutlardaki ekonomik kriz ile birleşince, gençler kendilerini alternatif yaşamlar ve çalışma hayatları ararken buluyor. Gençler, bu arayışın gerçeğe dönüşmesini ise yetkililerin gençlerin sorunları ile ilgili sorumluluk almaktan kaçınması sebebiyle olduğunu düşünmektedirler.

Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençlerin ciddi bir kısmı ekonomik olarak ailelerine bağlı yaşamaktadır. Bu durum gençlerin hür ve bağımsız bireyler olarak hayatlarını sürdürememesine ve gençlerin çoğunluğunun kendi hayatlarına dair kararları kendilerinin değil ailelerinin almasına yol açmaktadır. Ekonomik sorunlar özellikle bu noktada sosyal bir krizi de beraberinde getirmektedir.

Sosyal Sorunlar

Odak grup toplantısı sırasında gençlere sorulan “Ekonomik sorunların kötüleşmesi, ancak sosyal hayatta son derece demokratik, özgür ve liyakata dayalı bir düzen kurulması halinde adadan ayrılmayı düşünür müsünüz?” sorusuna tüm katılımcılar “Hayır, düşünmem” şeklinde cevap vermişlerdir.

Yaşanan sosyal sorunlar, Kıbrıs’ın kuzeyindeki ekonomik sorunlar ile birlikte gençleri göç yollarına sürüklemektedir. Gençler, Kıbrıs’ın kuzeyinde laik ve demokratik bir ortamda yaşamak istemektedirler. Demokratik ortamın sağlanmaması halinde, ekonomik şartların daha ileriye gitmesi durumunda bile Kıbrıs’ın kuzeyinde kalmayı düşünmemektedirler.

Yine odak grup toplantısı sırasında, gençler istedikleri gibi yaşamadıklarını bildirmişlerdir. Ekonomik ve sosyal sorunlar bu bağlamda birbirine geçmiş durumdadır. Örneğin, gençler yurt dışına çıkmakta zorluk yaşamaktadırlar. Bu, ekonomik sorunların getirdiği bir sosyal sorundur. Gençler, sosyal ihtiyaçları olan yurt dışı seyahatlerini, farklı kültürler tanıma haklarını ekonomik sorunlar nedeniyle kaybetmişler, bu yüzden de sosyal olarak yetersiz hissetmektedirler. Bu sorun tabii ki önceki yıllarda da mevcuttur. Ancak sosyal medya kullanımının artmasıyla artık gençler nelerden mahrum kaldıklarını biliyorlar.

Gençler, Kıbrıs’ın kuzeyinin sürekli kötüye gittiğini düşünmektedirler. Ancak bu, göç etme düşüncesi veya çaresizlik için tek başına bir sebep değildir. Çaresizlik hissinin ve göç düşüncesinin sebebi, kötü gidişatın artık geri dönülemez boyutlara ulaştığı düşüncesinin hakim bir düşünce olmasıdır

Maddi olarak aileye bağılı kalmak, nelerden mahrum kaldıklarının farkında olmak, sosyal hayatta güçlü ve özgür hissedememek, kendini ifade edebileceği, özgür olabileceği sosyal alanların kısıtlı olması, yönetim tarafından sahiplenilmediklerini hissetmek gençleri çaresizlik içerisinde bırakmaktadır. Bu konularda acil adımlar atılmalıdır.

3.2 Öneriler

Gençlerde çaresizlik hissi ve göç düşüncesinin hakim olması, Kıbrıslı Türkler için beyin göçü ve geleceksizlik anlamı taşımaktadır. Bu nedenle çaresizlik hissi ve göç etme düşüncesinin önüne geçecek politikalar yürütülmeli ve aynı zamanda Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençler başarılı olabileceğine inanmalıdırlar. Yürütülecek politikaların ana amacı gençlere Kıbrıs'ın kuzeyinde sosyal ve ekonomik yaşamın gelişebileceğini hissettirmek, iyileşmesini sağlamak olmalıdır. Buna göre önerilerimiz şu şekildedir:

1- Kıbrıs'ın kuzeyindeki gençlerin geleceğe yönelik umutlarını yeşertecek başarı hikayelerinin yaratılması, var olan başarı hikayelerinin her türlü medyada daha çok yer bulmasını, ödüllendirilmesini sağlamak

2-Yurt dışında eğitim görüp adaya dönen gençlere adada kalmaları için teşvik programları yaratmak

3- Adaya dönmek isteyen gençlere yönelik teşvik programları yaratmak

4-Genç erkeklerin askerlik hizmetleri ile ilgili iyileştirmede bulunmak

5-Gençlere çalışmaları yönünde destek programları hazırlamak

6-Gençlerin hak ve özgürlüklerinde iyileştirmeler yapmak

7- Sosyal hayatı iyileştirici fiziksel alanları belediyelerle de istisare ederek, yardımlaşarak yaratmak

8-Genç girişimcilere yönelik destek programlarını arttırmak, başvuru sistemini kolaylaştırmak

9-Kırsalda yaşayan gençlere yönelik kırsal kesim arsaları, ilçe merkezlerinde yaşayan gençlere yönelik sosyal konut projeleri yapmak

10- Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan gençlere ailelerine bağlı değil, kendi ayakları üzerinde durabilecekleri bir hayat kurabilmek için yetkililerin inisiyatif alması

EK1: Anket Soruları

1. Kimlik

2-Cinsiyet

Kadın

Erkek

Transseksüel

İkili Cinsiyet Tanımlanması Harici

Söylemek İstemiyorum

3-İkamet Edilen Bölge

Lefkoşa

Mağusa

Girne

İskele

Güzelyurt

Lefke

4-Yaş

18-24

25-30

5-Eğitim Seviyesi

İlkokul

Ortaokul

Lise

Meslek Lisesi

Üniversite

Yüksek Lisans ve üstü

Diğer

6-Çalışma Durumu

Çalışıyorum

Çalışmıyorum

Öğrenciyim

Öğrenciyim ve Çalışıyorum

İşsizim-İş arıyorum

İşsizim-İş aramıyorum

7-Meslek/ Sektör

Eğitim

İnşaat

Kamu

Turizm

Tarım

Sağlık

Ev Emekçisi

Öğrenci

Esnaf

Diğer

Çalışmıyorum

**8-Daha önce yurtdışında yaşa-14-Hayatımda işlerin kötüye
diniz mi? doğru gitmesinden korkuyorum**

Evet Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

Hayır **15-Gelecekte zorlukların üstesinden gelememekten korkuyorum**

9- Evet ise, hangi amaçla yaşadınız? (ör: Eğitim, İş, Aile)
Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

10- Evet ise, kaç yıl yaşadınız?16-Her şey yolunda giderken bile, bir aksilik yaşama ihtimalinden korkuyorum

11-Hangi Dilleri Biliyorsunuz?
Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

İngilizce **17-İşler iyi gittiğinde bile kötü bir şey olacak düşüncesine kapılıyorum**

Yunanca

Almanca Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

Fransızca

Diğer **18-Geleceğin ne getireceğinden korkuyorum**

12-Yaşadığım sorunların uzun süre devam edecek ihtimalinden korkuyorum
Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

13-Gelecekte başarısız olmaktan korkuyorum
Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

19-Aileme maddi olarak iyi koşullar sunamama kaygısı yaşıyorum.
Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

20-Planlarımın yarım kalma düşüncesi beni mahvediyor

Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

21-Gelecek benim için bula- nık ve belirsiz görünüyor

Hiçbir zaman 1 2 3
4 5 Her zaman

26-Göç etmeyi düşünüyorsanız en önemli gerekçe nedir?

Gelecek Kaygısı

Maddi Sorunlar

Zorunlu Askerlik

Diğer

22-Ekonomik ve politik deği- şikliklerin geleceğimi tehdit yorum edeceğinden korkuyorum

Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

23-Gelecekte önemli karar ğımlı olmadan yaşamak için ye- alma düşüncesinden korku- terlidir yorum

Hiçbir zaman 1 2 3 4 5 Her zaman

24- Ekonomik şartlar dolayı- sıyla çaresiz hissediyorum.

Hiç Katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

25- Gelecek kaygısı nedeniyle başka bir ülkeye göç etmeyi düşünüyorum

Hiç katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

27- Aldığım eğitime uygun mad- di kazancım olduğunu düşünüyorum

Hiç Katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

28-Maddi kazancım aileme ba- zımlı olmadan yaşamak için ye- alma düşüncesinden korku- terlidir yorum

Hiç Katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

29-Özelsektör ile kamu sektö- ründeki çalışma koşullarının aynı olduğunu düşünüyorum

Hiç Katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

30- Kendi işimi kurabilmek adına destek fonu/hibe programlarına kolaylıkla ulaşabiliyorum

Hiç Katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

31- Karar alma mekanizmalarına hiçbir engel olmadan katılabiliyorum.

Hiç Katılmıyorum 1 2 3 4 5 Tamamen Katılıyorum

32- Belirtilen sorunlar ile ilgili ne değişse veya olsa geleceğ dair kaygı ve korkularınız azalırdı?

33- Yukarıda belirtilen konular dışında beklentileriniz/talepleriniz/önerileriniz varmıdır? Varsa belirtiniz.

Statica

Araştırma & Danışmanlık Merkezi